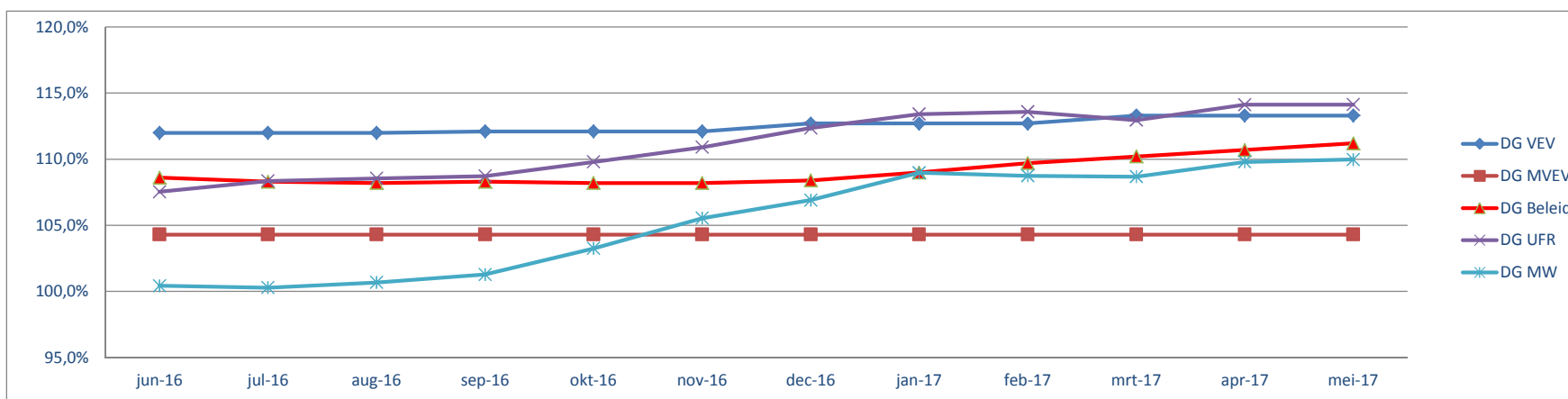

Dekkingsgraad 31 mei 2017

Highlights:

- De 30-jaars swaprente is licht gestegen met 4 bp (naar 1,45%). Hierdoor zijn de voorzieningen pensioenverplichtingen op UFR en op marktwaarde licht afgenomen met ongeveer € 16 mln resp. € 21 mln.
- Het pensioenvermogen (PV) nam af met bijna € 18 mln. door de waardedaling van de Inflation Linked Swaps, Interest Rate Swaps en vastrentende waarden. De liquiditeiten namen toe door lossing van een ABS a € 22 mln. tijdelijk als cash aangehouden voor herbelegging in ABS.
- De daling van het pensioenvermogen en de daling van de VPV (gewaardeerd op UFR) weken niet veel van elkaar af waardoor de dekkingsgraad op UFR gelijk bleef op 114,1%. De DG op MW steeg licht naar 110,0% omdat de VPV op MW relatief harder daalde.
- De beleidsdekkingsgraad steeg naar 111,2% en ligt 2,1% onder de dekkingsgraad van het strategisch vereist eigen vermogen (113,3%) en 6,9% boven het minimum vereist eigen vermogen.

Datum	Beleids DG	DG	DG MW	DG	DG
	UFR	UFR		VEV	MVEV
30-06-16	108,6%	107,5%	100,4%	112,0%	104,3%
31-07-16	108,3%	108,4%	100,3%	112,0%	104,3%
31-08-16	108,2%	108,5%	100,7%	112,0%	104,3%
30-09-16	108,3%	108,7%	101,3%	112,1%	104,3%
31-10-16	108,2%	109,8%	103,2%	112,1%	104,3%
30-11-16	108,2%	110,9%	105,5%	112,1%	104,3%
31-12-16	108,4%	112,4%	106,9%	112,7%	104,3%
31-01-17	109,0%	113,4%	109,0%	112,7%	104,3%
28-02-17	109,7%	113,6%	108,7%	112,7%	104,3%
31-03-17	110,2%	112,9%	108,7%	113,3%	104,3%
30-04-17	110,7%	114,1%	109,8%	113,3%	104,3%
31-05-17	111,2%	114,1%	110,0%	113,3%	104,3%

Analyse ontwikkeling Dekkingsgraad 31 mei 2017

De DG UFR is gelijk gebleven op het niveau van 114,1%. Het pensioenvermogen daalde met € 18 mln. en had een negatief effect van 0,6%-punt op de UFR dekkingsgraad. De 30-jaars rente steeg met 4 bp en hierdoor daalde de VPV (op UFR) met ongeveer € 16 mln. met een positief effect op de dekkingsgraad van 0,8% als gevolg. Het effect van de maandinkoop pensioenen en overige effecten waren per saldo 0,2%-punt negatief.

De DG MW steeg met 0,2% dekkingsgraadpunt naar 110,0%. De daling van het pensioenvermogen had een negatief effect van 0,6%-dekkingsgraadpunt. Als gevolg van de gestegen rente daalde de VPV (op MW) met ruim € 21 mln. met een positief effect op de dekkingsgraad van 1,0%. Het effect van de maandinkoop pensioenen en en overige effecten waren per saldo 0,2%-punt negatief.

De beleidsdekkingsgraad (BDG) steeg met 0,5% naar 111,2%. De BDG ligt 2,1% onder de per 31-3-2017 vastgestelde strategische DG VEV van 113,3%.

Verloop Pensioenvermogen

Bedragen x € 1.000

	30-4-2017	31-5-2017	mei
Vastrentende waarden (o.a. obligaties)	2.479.405	2.461.948	-17.457
Aandelen	715.470	716.816	1.346
Deposito's/leningen	120.022	119.572	-450
Liquiditeiten/activa/passiva	-43.206	-12.445	30.761
Putoptie: Option-Over The Counter (OTC)	14	0	-14
Rentederivaten: Interest Rate Swaps (IRS) en swaptions	218.542	200.039	-18.503
Inflatiederivaten: Inflation Linked Swaps (ILS)	-185.548	-202.343	-16.795
Valutaderivaten: FX Forwards	2.540	5.874	3.334
Totaal	3.307.239	3.289.461	-17.778

Totaal pensioenvermogen (PV)	Mutatie PV
30-4-2017	31-5-2017
mei	

bijzonderheden	Waarde-ontwikkeling beleaianaen
*)	-17.457
	1.346
	-450
6.505	24.256
	-14
	-18.503
	-16.795
	3.334
6.505	-24.283

Invloed DG MW	Invloed DG UFR
-0,6%	-0,6%
0,0%	0,0%
0,0%	0,0%
0,0%	0,0%
1,0%	1,1%
0,0%	0,0%
-0,6%	-0,6%
-0,6%	-0,6%
-0,6%	-0,6%
0,1%	0,1%
-0,6%	-0,6%

VPV MW VPV UFR

30-apr	3.012.308	2.898.068
31-mei	2.990.931	2.882.347
Mutatie	21.376-	15.722-

*) Overige passiva loopt elke maand met € 6,5 mln. terug (een bate) i.v.m. het feit dat er één maand 'onverdiende' premie 'gerealiseerd' is. EUR 6,5 mln. = 1/12 * EUR 78 mln. (jaarpremie).

Toelichting ontwikkeling beleggingsportefeuille

Deze maand een kortere toelichting op de ontwikkeling van de beleggingen dan u van ons gewend bent. De maand mei was een relatief rustige maand waarbij de VRW en de aandelen niet veel in waarde zijn veranderd ten opzichte van de maand april. De tabel laat echter wel een waardedaling van de VRW zien van ruim € 17 mln. Dit komt voornamelijk door een lossing van een ABS en deze lossing wordt tijdelijk als cash aangehouden voor herbelegging in ABS. Hierdoor is de toename van de liquiditeiten van € 24 mln. ook hoger dan normaal.

De waarde van de overlay daalde wel door met name de waardedaling van de Inflation Linked Swaps (door de afgenomen inflatieverwachting) en de Interest Rate Swaps door de gestegen rente en steeg de waarde van de valutaderivaten (FX forwards) door koersveranderingen van de Britse Pond, de Amerikaans Dollar en de Japanse Yen ten opzichte van de Euro.

Definities en bepalingen dekkingsgraden

Pensioenvermogen: de activa van het pensioenfonds zijn alle beleggingen (inclusief aandelen, obligaties, derivaten en liquide middelen) en overige activa, onder aftrek van kortlopende passiva.

Beleidsdekkingsgraad (BDG): deze dekkingsgraad is het 12-maandsgemiddelde van de DG UFR. Ter zake herstelplan is dit de indicator onder het nFTK. Komt deze onder de (M)VEV, dan dient een herstelplan te worden ingediend bij DNB.

DG UFR: deze dekkingsgraad geeft aan in hoeverre de pensioenverplichtingen kunnen worden nagekomen. De toezichhouder (DNB) verplicht pensioenfondsen om hun beleidsdekkingsgraad te berekenen op basis van de door DNB gepubliceerde rentecurve. In deze rentecurve wordt voor de looptijden tot 20 jaar de marktrente gebruikt. Voor de looptijden na 20 jaar wordt deels de marktrente van de betreffende looptijd genomen en deels de UFR; naarmate de looptijd langer is wordt de UFR zwaarder gewogen. De UFR wordt sinds 15 juli 2015 vastgesteld aan de hand van een maandelijks bij te stellen voortschrijdend 120-maandsgemiddelde van de 20-jaars forward rentes.

DG MW: het bestuur gaat voor wat betreft de bepaling van het beleggingsbeleid en het risico-afdekkingsbeleid (beheersen rente- en inflatierisico) uit van de (ongecorrigeerde) marktrente.

In de rechtertabel en de grafiek nemen we voor toetsingsdoelinden het strategisch Vereist Eigen Vermogen o.b.v. statiegische beleggingsmix (DG VEV, zijnde het MVEV plus risicobuffers) en het Minimum Vereist Eigen Vermogen (MVEV) op.